

NIEUWSBRIEF

Maandelijks uitgave, editie september 2023

Nieuws van de Stichting

- **Eumedion wil AVA-stemming over duurzaamheidsverslag**

Het duurzaamheidsverslag dat de beursgenoteerde ondernemingen op grond van de richtlijn duurzaamheidsrapportering ('CSRD') moeten gaan opstellen, moet, net als de jaarrekening nu, door de aandeelhoudersvergadering (AVA) worden vastgesteld. Hiervoor pleit Eumedion in haar op 7 september jl. ingediende commentaar op het voorontwerp van het wetsvoorstel ter implementatie van de CSRD. Eumedion wijst er in het commentaar onder meer op dat de huidige situatie waarin de financiële verantwoording wél aan een bindende AVA-stem wordt onderworpen en de duurzaamheidsverantwoording niet, geen recht doet aan het maatschappelijke en beleggersbelang van deze informatie. Tevens merkt Eumedion op dat een bindende AVA-stem ook aansluit bij wetgeving in andere landen, zoals Spanje en Zwitserland. Eumedion schrijft verder voorstander te zijn van een wettelijke bepaling om een andere organisatie het duurzaamheidsverslag te laten beoordelen dan de organisatie die de jaarrekening controleert. Eumedion merkt hierbij wel op dat het gelet op de verwevenheid tussen financiële en niet-financiële informatie het voor de hand ligt dat het accountantskantoor dat de jaarrekening controleert ook een assuranceoordeel geeft over het duurzaamheidsverslag, een assuranceoordeel door een ander accountantskantoor of door een andere onafhankelijke verlener van assurediensten in voorkomende gevallen wenselijk kan zijn. Het gehele commentaar kan worden gedownload via: <http://bit.ly/3Z9LKrD>.

- **Eumedion wil meer aandacht voor beleggersbescherming in Europese Listing Act-pakket**

In aanloop naar de stemming van het Europees Parlement (EP) over het Europese Listing Act-pakket vraagt Eumedion aandacht voor het belang van beleggersbescherming. Dit volgt uit de op 28 september jl. door Eumedion verstuurdere nadere statements over de voorstellen op dit terrein. In december 2022 heeft de Europese Commissie een reeks voorstellen gepubliceerd om de Europese kapitaalmarkten aantrekkelijker te maken voor ondernemingen en om de toegang tot kapitaal voor middelgrote en kleine bedrijven (MKB) te vergemakkelijken. Eumedion heeft zich eerder al achter deze doelstelling geschaard, maar heeft tegelijkertijd aangegeven vindt dat de voorstellen niet ten koste mogen gaan van beleggersbescherming (zie Nieuwsbrief van maart 2023). Eumedion herhaalt in de nadere statements de boodschap dat het richtlijnvoorstel over meervoudig stemrecht onnodig en onwenselijk is. Mocht de Europese wetgever toch doorgaan met het voorstel dan steunt Eumedion de EP-amendementen die voorzien in extra waarborgen voor aandeelhouders bij zowel ondernemingen die meervoudig stemrecht introduceren als bij ondernemingen die dat al hebben. Eumedion geeft verder aan geen voorstander te zijn van de verhoging van de grens voor de prospectusvrijstelling voor vervolgitgiftes, van de voorstellen die ervoor zorgen dat er minder goed toezicht op marktmisbruik kan worden gehouden en van de voorstellen waardoor de door de Europese Commissie voorgestelde verhoging van de grens voor toepassing van de 'ontbundelingsregels' wordt teruggedraaid. Eumedion steunt daarentegen de voorstellen die de informatiewaarde van het prospectus

vergroten, die het toepassingsgebied van de huidige verplichting tot openbaarmaking van voorwetenschap in stand laten en die ESMA een centrale rol geven bij het ontwikkelen van één Europese gedragscode met betrekking tot een 'door een uitgevende instelling gefinancierd onderzoek'. De nadere statements kunnen worden geraadpleegd via: <http://bit.ly/3rEoeqi>.

- **Ron Gruijters verlaat Eumedion**

Ron Gruijters gaat Eumedion halverwege januari 2024 verlaten i.v.m. de aanvaarding van een functie bij de Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS). Ron wordt daar Manager Sustainable Finance. Ron is sinds 1 oktober 2019 beleidsmedewerker duurzaamheid bij Eumedion. Hij heeft in die rol onder meer bijgedragen aan de oprichting van een Europese standaardzetter voor duurzaamheidsverslaggeving en aan de ontwikkeling van de European Sustainability Reporting Standards (ESRS). Zo was hij in 2020 en begin 2021 lid van de EFRAG Project Task Force die de basis legde voor de oprichting van de Europese standaardzetter en vervolgens lid van de EFRAG Project Task Force die de 'voorlopers' van de ESRS opstelde. Ook was hij actief in een werkgroep over duurzaamheidsverslaggeving van de Raad voor de Jaarverslaggeving en secretaris van de Eumedion Onderzoekscmissie. Als gevolg van het vertrek van Ron is Eumedion op zoek naar een nieuwe, ervaren en uitstekend onderlegde beleidsmedewerker duurzaamheid. Hiervoor zal binnenkort een vacaturetekst op de Eumedion-website worden geplaatst.

Uit het bestuur

- Tijdens zijn vergadering van 7 september jl. besprak het **Dagelijks bestuur** onder meer het financieel halfjaarbericht, de samenstelling van het Algemeen en Dagelijks bestuur en de (on)wenselijkheid van een klokkenluidersregeling en vertrouwenspersoon voor Eumedion. Daarnaast werd het commentaar op het voorontwerp van het CSRD-implementatiewetsvoorstel vastgesteld, alsmede de nadere statements inzake het EU Listing Act-pakket.

Activiteiten Commissies

- De **Beleggingscommissie** vergaderde op 21 september jl. onder meer over de mogelijke speerpunten voor het AVA-seizoen 2024, de toekomst van de fysieke AVA en het reglement en uitvoeringsregels van de commissie.

Komende activiteiten

- **5 oktober 2023, Vergadering Algemeen bestuur.** Op de agenda staan o.a. de Eumedion-speerpuntenbrief 2024, de samenstelling van het Algemeen en Dagelijks bestuur en een wijziging van de Eumedion gedragscode.
- **1 november 2023, vanaf 13.00 uur, Eumedion-symposium in de Johan Cruijff Arena te Amsterdam** ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van Eumedion en het 20-jarig bestaan van de Nederlandse Corporate Governance Code. Richard Blickman (bestuursvoorzitter BESI), Feike Sijbesma (president-commissaris Philips), Laura van Geest (AFM-bestuursvoorzitter), Jaap Winter (hoogleraar ondernemingsrecht VU en INSEAD) en Manuel Isaza (BlackRock) bespreken de waarde en de toekomst van Eumedion en de Code. De toegang is gratis. Reserveer uw plek via info@eumedion.nl.

Nieuws uit Den Haag

- **Raad van State overwegend positief over wetsvoorstel om volledig digitale AVA mogelijk te maken**

De Raad van State is overwegend positief over het wetsvoorstel om een volledig digitale AVA structureel mogelijk te maken. Wel vindt de adviseur van de regering dat in de memorie van toelichting moet worden ingegaan op de vraag hoe digitaal vergaderen in geval (bijvoorbeeld gedurende een hernieuwde pandemie) toch mogelijk is als een onderneming de mogelijkheid tot het houden van een digitale AVA niet in de statuten heeft opgenomen. Dit staat in het op 18 september jl. openbaargemaakte advies van de Raad van State op het wetsvoorstel. De Raad van State onderschrijft de wens van het bedrijfsleven voor een wettelijke regeling die een volledig digitale AVA mogelijk maakt

naast de al bestaande mogelijkheid om hybride te kunnen vergaderen. Tegelijkertijd onderschrijft de Raad dat er een aantal voorwaarden moet worden verbonden aan het volledig digitaal vergaderen. Deze moeten waarborgen dat er voldoende draagvlak is voor het houden van een volledig digitale AVA en dat een volledig digitale AVA zoveel mogelijk een afspiegeling vormt van een fysieke AVA. Daarom moet de AVA van een beursgenoteerde onderneming instemmen met de mogelijkheid tot digitaal vergaderen. Daarnaast wordt voorgeschreven dat aandeelhouders met beeld én geluid moeten kunnen deelnemen aan de vergadering en daarin het woord moeten voeren. Het is nog niet duidelijk of het demissionaire kabinet het wetsvoorstel naar de Tweede Kamer zal sturen of dat dat wordt overgelaten aan een nieuw kabinet.

- **IMVO-wetsvoorstel op verschillende punten aangepast en verduidelijkt**

Bestuurders van een grote onderneming kunnen niet voor misstanden van zakenrelaties in hun waardeketen worden vervolgd, laat staan celstraf krijgen. De verantwoordelijkheid voor het opstellen en uitvoeren van een ‘gepast zorgvuldigheidsbeleid’ (due diligence) om de zakenrelaties in de waardeketen te kunnen screenen op (mogelijke) misstanden voor mens, milieu en klimaat wordt opgelegd aan de onderneming; niet aan de bestuurders. Als een onderneming niet rapporteert over de uitvoering van het due diligencebeleid is alleen de rechtspersoon strafbaar. Deze wijzigingen en verduidelijkingen hebben de initiatiefnemers van het wetsvoorstel verantwoord en duurzaam internationaal ondernemen (IMVO) op 15 september jl. aangebracht en via een nota van wijziging naar de Tweede Kamer gestuurd. Het wetsvoorstel bevat overigens nog steeds een algemene zorgplicht voor alle ondernemingen die buitenlandse handel drijven. Dat houdt in dat als een onderneming weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat haar activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de mensenrechten, arbeidsrechten of het milieu in het buitenland, verplicht is om alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van haar kunnen worden verlangd om die gevolgen te voorkomen, te beperken,

ongedaan maken en zo nodig zorg te dragen voor herstel. Voor grote ondernemingen (meer dan 250 werknemers) geldt dat zij ‘gepaste zorgvuldigheid’ moeten toepassen in hun productieketen. Die ondernemingen zijn in dat kader verplicht om een doorlopend proces te hebben waarin de daadwerkelijke en potentiële nadelige gevolgen voor de mensenrechten, arbeidsrechten en het milieu in het buitenland worden geïdentificeerd, voorkomen en verminderd en waarmee verantwoording kan worden afgelegd. Dit doorlopende proces moet verlopen in zes verschillende stappen die zijn gebaseerd op de OESO Due Diligence Handreiking voor MVO. De Tweede Kamer heeft op 28 september jl. besloten om de Raad van State te vragen met spoed een advies uit te brengen over de nota van wijziging. Daarnaast zal de Kamer nog een gesprek organiseren met het bedrijfsleven over de gewijzigde initiatiefwet.

- **Tweede Kamer wil inkoop van eigen aandelen gaan belasten**

De inkoop van eigen aandelen moet hetzelfde worden belast als het uitkeren van dividend. Daarnaast moet de bankenbelasting met € 350 miljoen worden verhoogd. Met de opbrengsten van deze maatregelen moeten onder meer het minimumloon en het kindgebonden budget worden opgehoogd. Een motie met deze strekking is tijdens de Algemene Politieke Beschouwing op 21 september jl. met 85 stemmen voor en 65 stemmen tegen door de Tweede Kamer aangenomen. Momenteel is de inkoop van eigen aandelen door Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen onder bepaalde voorwaarden vrijgesteld van dividendbelasting (‘inkoopfaciliteit’). Als belangrijkste voorwaarde geldt dat in het jaar van inkoop een contant dividend moet worden uitgekeerd dat ten minste gelijk is aan het gemiddelde bedrag aan dividend in contanten die in de vijf voorafgaande kalenderjaren zijn uitgekeerd. Uit de motie blijkt niet of deze zogenoemde inkoopfaciliteit moet worden afgeschaft of dat de Tweede Kamer denkt aan de invoering van een nieuwe heffing ten laste van de beursgenoteerde ondernemingen over het bedrag van de aandeleninkoop. De motie stelt alleen dat de maatregel € 1,2

miljard moet opbrengen. Het (demissionaire) kabinet had de motie ontraden, maar dat advies werd dus door een meerderheid van de Tweede Kamer in de wind geslagen. Demissionair staatssecretaris Van Rij (Financiën) schrijft in een op 26 september jl. naar de Tweede Kamer verzonden brief dat het volledig afschaffen van de inkoopfaciliteit een belemmerende werking zal hebben op het kapitaalallocatiebeleid van de Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen. Bovendien heeft een heffing van dividendbelasting over de inkoop van eigen aandelen, zonder faciliteit, mogelijk gevolgen voor de waardering van de Nederlandse beursfondsen in vergelijking met buitenlandse beursgenoteerde ondernemingen. Dit schaadt, volgens hem, de Nederlandse concurrentiepositie. In een nadere brief van 29 september schrijven demissionair minister Kaag en demissionair staatssecretaris van Rij (beiden Financiën) dat de afschaffing van de inkoopfaciliteit waarschijnlijk niet zal leiden tot additionele overheidsinkomsten van € 1,2 miljard, maar van hooguit € 814 miljoen. De hoogte van het bedrag is echter zeer onzeker, omdat er “potentieel aanzienlijke gedragseffecten” kunnen optreden. De bewindslieden wijzen erop dat ondernemingen kunnen besluiten om hun hoofkantoor te verplaatsen of om (bijna) geen aandelen meer in te kopen. Tijdens de Algemene Financiële Beschouwingen van 4 en 5 oktober a.s. zal moeten blijken of deze brieven de Tweede Kamer aanleiding geven om de (dekkings)plannen te wijzigen.

- **Meerdere politieke partijen willen dat grote bedrijven en financiële markten ten dienste staan van de samenleving**

Grote ondernemingen, banken en financiële markten moeten weer meer ten dienste van de samenleving komen te staan. Ondernemingen moeten midden in de maatschappij staan en moeten oog houden voor al hun belanghebbenden. Naast de klanten, aandeelhouders en de medewerkers is dat ook uitdrukkelijk de maatschappij. Deze punten staan in meerdere ontwerpverkiezingsprogramma's die in september zijn gepubliceerd. Zo willen GroenLinks-PvdA en de SP de ondernemingsraad (OR) instemmingsrecht geven bij belangrijke bedrijfsbeslissingen, zoals fusies, overnames, afsplitsingen,

beloningen en de winstbestemming. De OR krijgt van deze linkse partijen ook het recht om de helft van de RvC te benoemen. Deze partijen willen verder verplichte winstdelingsregelingen voor werknemers invoeren. Ook de VVD en het CDA vinden dat werknemers meer moeten meedelen in de winsten van bedrijven. De ChristenUnie (CU) en het CDA willen dat de inkoop van eigen aandelen fiscaal worden belast als een dividenduitkering. GroenLinks-PvdA en de CU willen een belasting op financiële transacties invoeren. Daarenboven wil de CU flitshandel ('high frequency trading') verbieden. De SP wil aandeelhouders die langer aandelen in bezit hebben dubbel stemrecht gunnen. "Flits-kapitalisten krijgen zo niet alleen tegenmacht van de werknemers, maar ook van investeerders die duurzame belangen hebben", aldus de socialisten. GroenLinks-PvdA, de SP en D66 willen de belasting op winsten en/of overwinsten verhogen. D66 schrijft dat zij de corporate governance code wil aanscherpen "zodat we bedrijven beter kunnen stimuleren bredere economische en maatschappelijke belangen in acht te nemen". De democraten willen verder de rapportageplicht over maatschappelijke effecten uitbreiden en "beter toezicht" op niet-financiële informatie introduceren. GroenLinks-PvdA wil de rekenregels en modellen voor pensioenfondsen aanpassen, zodat zij meer kunnen beleggen in aandelen van bedrijven die de duurzaamheidstransitie vooruithelpen. De VVD vindt daarentegen dat pensioenfondsen zich moeten onthouden van "politiek activisme". "Als fondsen bij beleggingskeuzes andere overwegingen dan rendement voor deelnemers laten prevaleren, moeten zij aantonen dat dit een breed gedragen wens onder hun deelnemers is", aldus de liberalen. De BoerBurgerBeweging (BBB) vindt dat pensioengerechtigden en pensioendeelnemers op dit vlak meer invloed moeten krijgen op het beleggingsbeleid. "Wie niet het risico wil lopen op een lager pensioen moet kunnen kiezen voor beleggingsdoelen die meer nadruk leggen op rendement dan bijvoorbeeld op duurzaamheid", aldus de BBB. De verkiezingsprogramma's kunnen nog door de leden van de politieke partijen worden geamendeerd.

Nieuws uit Brussel

- **Europese Commissie start consultatie over de wijze waarop de SFDR is geïmplementeerd**

De Europese Commissie wil van belanghebbenden vernemen wat hun ervaringen zijn met de in maart 2021 in werking getreden verordening betreffende de informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector (SFDR). De Europese Commissie is daartoe op 14 september jl. een consultatie gestart. De Europese Commissie is in het bijzonder geïnteresseerd in de wijze waarop de SFDR door financiële instellingen is geïmplementeerd en wat de eventuele tekortkomingen in de verordening zijn, ook in samenhang met andere onderdelen van het Europese 'sustainable finance'-raamwerk, zoals de CSRD en het voorstel voor een Corporate Sustainability Due Diligence-richtlijn. Verder wil de Europese Commissie vernemen welke mogelijkheden er zijn om de SFDR op sommige onderdelen te verbeteren. De consultatie bevat daartoe onder meer vragen over mogelijke wijzigingen in de openbaarmakingsvereisten van de SFDR en de mogelijke invoering van een categoriseringssysteem voor financiële producten. Belanghebbenden hebben tot 15 december a.s. de tijd om op de consultatie te reageren.

- **Europese Commissie wil 'grensbedragen' in jaarrekeningrichtlijn verhogen**

De grensbedragen voor het balanstotaal en de omzet voor de verplichte toepassing van accountantscontrole op de jaarrekening gaan omhoog. Hierdoor worden minder MKB-ondernemingen controleplichtig, wat leidt tot een verlaging van de administratieve lasten. De Europese Commissie heeft op 13 september jl. een gedelegeerd richtlijnvoorstel dienaangaande in consultatie gebracht. Een onderneming is momenteel controleplichtig wanneer die op twee opeenvolgende balansdata voldoet aan twee of meer van de volgende drie vereisten: een omzet van meer dan € 12 miljoen, een balanstotaal van meer dan € 6 miljoen en gemiddeld 50 of meer medewerkers in dienst. De Europese Commissie stelt voor om de omzet- en

balanstotaalbedragen met ongeveer 25% te verhogen naar € 15 miljoen respectievelijk € 7,5 miljoen. De verhoging is nagenoeg gelijk aan de cumulatieve inflatie sinds de vorige aanpassing van de grensbedragen (2013). De Europese Commissie laat het derde groottecriterium, het gemiddeld aantal medewerkers, ongemoeid. De grensbedragen kunnen elke 5 jaar worden herzien. In 2018 is van die mogelijkheid geen gebruik gemaakt. Voor beursgenoteerde ondernemingen verandert er overigens niets. Deze ondernemingen moeten de jaarrekening opstellen aan de hand van de door de International Accounting Standards Board uitgevaardigde internationale financiële verslaggevingsstandaarden (IFRS). Zij zijn op basis van Europese wetgeving sowieso controleplichtig. Belanghebbenden hebben tot 6 oktober a.s. de tijd om te reageren op het consultatiedocument.

Ondernemingsnieuws

- **Na nieuwe governance-toezeggingen krijgt Aegon AVA-toestemming om statutair naar Bermuda te verhuizen**

Na verdere engagement met aandeelhouders heeft Aegon op 15 september jl. hernieuwde toezeggingen gedaan om de aandeelhoudersrechten na een juridische verhuizing naar Bermuda zoveel mogelijk op peil te houden. Zo houdt de AVA het laatste woord over de inkoop van eigen aandelen en over de dividenduitkering. Daarnaast behouden aandeelhouders in beginsel het voorkeursrecht om bij een aandelenemissie nieuwe aandelen te kopen teneinde de verwatering van hun aandelenbelang te voorkomen. Alleen na uitdrukkelijke AVA-toestemming mag het bestuur het voorkeursrecht beperken of uitsluiten. Deze aandeelhoudersrechten zullen in de nieuwe Aegon-statuten worden opgenomen. In augustus had Aegon, ook na intensief overleg met aandeelhouders, al besloten om de AVA het vaststellingsrecht ten aanzien van het beloningsbeleid voor het bestuur in stand te houden, evenals het AVA-goedkeuringsrecht ten aanzien van majeure bestuursbesluiten, zoals grote overnames en afsplitsingen en het aangaan van belangrijke joint ventures (zie Nieuwsbrief van augustus 2023). Daarnaast liet de Spaanse verzekeringstoezichthouder

(DGFSP) op 8 september jl. weten geen trek te hebben om de nieuwe groepstoezichthouder te worden, mocht de AVA niet akkoord gaan met het bestuursvoorstel om de statutaire zetel van Aegon naar Bermuda te verplaatsen. Als Aegon statutair een Nederlandse onderneming zou blijven, dan zou vrijwel automatisch DGFSP het groepstoezicht moeten gaan uitoefenen. DGFSP waarschuwde de aandeelhouders dat dan mogelijk het kapitaalallocatiebeleid van Aegon zou moeten worden aangepast. Na deze 'dreiging' en de verdere governancetoezeggingen, keurde de BAVA van 29 september met een meerderheid van 98,8% van de uitgebrachte stemmen het verhuizingsvoorstel goed.

- **Voorzitter van remuneratiecommissie van Universal Music Group stapt op**

De voorzitter van de remuneratiecommissie van Universal Music Group (UMG), Anna Jones, is opgestapt. Dit heeft het muziekbedrijf op 22 september jl. bekendgemaakt. Het vertrek komt ruim vier maanden nadat de AVA haar voorgestelde herbenoeming per 2024-AVA verrassend had geblokkeerd. Verrassend, omdat de vier UMG-grootaandeelhouders die gezamenlijk ruim 58% van het geplaatste kapitaal houden ook allemaal (direct dan wel indirect) zijn vertegenwoordigd in het (one-tier) bestuur en zij waarschijnlijk akkoord waren gegaan met haar nominatie voor een nieuwe benoemingstermijn. Minimaal twee van de vier grootaandeelhouders (Vivendi, Tencent, Vincent Bolloré en Bill Ackman) moeten echter tegen de herbenoeming hebben gestemd (zie Nieuwsbrief van mei 2023). Haar positie in het bestuur was daarom wankel geworden. De tegenstem tegen mevrouw Jones werd tijdens de AVA in verband gebracht met de toekenning van de (deels prestatieafhankelijke) 'transitiebonus' van maar liefst \$ 100 miljoen aan CEO Lucian Grainge. Deze transitiebonus werd overeengekomen in het kader van de verlenging van zijn arbeidsovereenkomst met nog eens vijf jaar. De bonus leidde in zowel Nederland als in het buitenland tot verontwaardiging onder (externe) aandeelhouders.

- **Veel aandeelhouders stemmen tegen voorstel tot wijziging Vivoryon-beloningsbeleid**

Het voorstel tot wijziging van het beloningsbeleid voor het bestuur van Vivoryon Therapeutics is op relatief veel tegenstemmen gestuit. Tijdens de op 15 september jl. gehouden BAVA van het biotechbedrijf stemde 33,3% van het aanwezige of vertegenwoordigde aandelenkapitaal tegen het voorstel. Het voorstel werd desalniettemin vastgesteld, omdat het bedrijf tijdens de omzetting van de Duitse rechtsvorm 'AG' naar een Nederlandse 'NV' in 2020 in de statuten had opgenomen dat een gewone AVA-stemmeerderheid voldoende is om (een voorstel tot wijziging van) het beloningsbeleid vastgesteld te krijgen. In de Nederlandse wet is bepaald dat een voorgesteld beloningsbeleid ten minste op een 75% AVA-stemmeerderheid moet rusten, tenzij in de statuten expliciet een lager stemvereiste is opgenomen. Vivoryon is na UMG de tweede Nederlandse beursgenoteerde onderneming die hierdoor 'ontsnapt' aan een AVA-blokkade van het voorstel tot wijziging van het beloningsbeleid. De AVA van Vivoryon plaatste kanttekeningen bij beide concrete voorstellen tot aanpassing van het beloningsbeleid. Via een wijziging van het beloningsbeleid werd ten eerste voorgesteld om de benoemingstermijnen van de bestuurders te verlengen van drie naar vier jaar. Ten tweede werd voorgesteld dat de op aandelen gebaseerde bonussen (waaraan prestatiecriteria zijn verbonden) al binnen één jaar onvoorwaardelijk kunnen worden. Er werden tijdens de BAVA verder relatief veel tegenstemmen uitgebracht tegen de decharge van aftredend CEO Ulrich Dauer (25,9%) en tegen de benoeming van Anne Doering tot uitvoerend bestuurder (26,6%).

- **Ajax ziet in korte tijd president-commissaris en bestuurder vertrekken**

AFC Ajax heeft in korte tijd zowel haar bestuurder voetbalzaken Sven Mislintat als haar president-commissaris Pier Eringa zien vertrekken. De Amsterdamse beursgenoteerde voetbalclub verbrak op 24 september jl. met onmiddellijke ingang de samenwerking met Sven Mislintat. Reden hiervoor was "het gebrek aan een breed

draagvlak binnen de organisatie”, aldus het begeleidende persbericht. Het besluit volgde vier dagen nadat Ajax een onafhankelijk extern onderzoek naar mogelijke belangenverstrengeling van de bestuurder bij de transfer van de Kroatische voetballer Borna Sosa van VfB Stuttgart naar Ajax. Deze transfer werd begeleid door een zakenrelatie van de heer Mislintat. Het extern onderzoek wordt uitgevoerd door een forensisch accountant. Ajax benadrukte in het persbericht van 24 september jl. dat het beëindigen van de samenwerking met de bestuurder losstaat van dit onderzoek. Mede door de hiervoor genoemde en door de Ajax-RvC goedgekeurde transfer, alsmede de tegenvallende sportieve prestaties, kwam ook de positie van de RvC onder druk te staan. RvC-voorzitter Pier Eringa besloot op 27 september jl. daarom terug te treden. “Ik ben niet doof voor de kritiek en niet blind voor de situatie waar Ajax zich nu bevindt”, stelde de heer Eringa in een persbericht die dag. Ajax is momenteel in gesprek met voormalig RvC-voorzitter Michael van Praag en voormalig commissaris Leo van Wijk over een mogelijke terugkeer naar de RvC van Ajax.

- **Rechter handhaaft berispingmaatregel tegen voormalig KPMG-accountant van Imtech**

De Accountantskamer heeft de voormalige externe accountant van het inmiddels gefailleerde Imtech, Willem Riegman (KPMG), terecht berispt voor de (ondermaatse) kwaliteit van de controle van de 2012-jaarrekening van het voormalige internationaal technisch dienstverlenend bedrijf. Het CBb wees op 26 september jl. dit vonnis in het hoger beroep dat zowel de heer Riegman als de Imtech-curatoren hadden ingesteld. Het CBb verwierp weliswaar twee door de Accountantskamer gegrond verklaarde verwijten tegen de voormalige groepsaccountant van Imtech, maar het CBb rekent de accountant met name aan dat hij heeft getekend voor een toelichting van een jaarrekening waarin misleidende mededelingen stonden. De heer Riegman heeft in de ogen van het CBb (en in navolging van de Accountantskamer) onvoldoende controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de continuïteitsveronderstelling in de geconsolideerde jaarrekening van Imtech.

Imtech heeft daardoor een jaarrekening in het maatschappelijk verkeer gebracht waarin mededelingen stonden waarvoor geen deugdelijke grondslag bestond en die misleidend waren. De accountant had dit moeten voorkomen, aldus het CBb. De berisping voor de heer Riegman voor de wijze waarop hij de Imtech-jaarrekening 2012 heeft gecontroleerd volgt op een schorsing van drie maanden voor de ondermaatse kwaliteit van de controlewerkzaamheden ten aanzien van de Imtech-jaarrekening 2011. Ook die maatregel van de Accountantskamer hield het CBb in hoger beroep in stand (zie Nieuwsbrief van september 2022).

Overige interessante zaken

- **TNFD publiceert aanbevelingen voor verslaggeving over natuur- en biodiversiteitsrisico's**

De Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD) heeft een geïntegreerd raamwerk voor de verslaggeving over de kansen en de risico's van de natuur en de biodiversiteit voor ondernemingen gepubliceerd. De op 18 september jl. gepubliceerde 14 aanbevelingen en de guidance hierbij bieden (onder meer) beursgenoteerde ondernemingen handvatten om beleggers een goed beeld te schetsen van natuurrisico's, de mogelijke impact hiervan voor de financiële positie van de onderneming en de wijze waarop deze risico's worden beheerst en een rol spelen in de governance van de organisatie. De TNFD-aanbevelingen moeten eraan bijdragen dat kapitaalstromen gaan verschuiven naar “natuurpositieve resultaten”. De TNFD-aanbevelingen volgen hetzelfde stramien als de eerder gedane aanbevelingen van de Taskforce on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) over het rapporteren van klimaatrisico's en de beheersing daarvan. Concreet betekent dit dat ondernemingen worden geacht te rapporteren over de wijze waarop natuurrisico's worden betrokken in i) de governance, ii) de strategie, iii) het risico- en impactmanagement en iv) de 'key performance indicators' van de organisatie. De aanbevelingen zijn bovendien consistent met het stramien van de internationale verslaggevingsstandaarden voor duurzaamheidsinformatie die door de International Sustainability Standards Board

(ISSB) zijn opgesteld. Zij volgen bovendien de 'impactmaterialiteitsaanpak' die wordt gebruikt door het Global Reporting Initiative (GRI) en die is opgenomen in de nieuwe European Sustainability Reporting Standards (ESRS) aan de hand waarvan de Europese beursgenoteerde ondernemingen vanaf boekjaar 2024 duurzaamheidsinformatie moeten rapporteren. Het is de verwachting dat de ISSB te zijner tijd een internationale verslaggevingsstandaard zal ontwikkelen aan de hand van de TNFD-aanbevelingen, zoals de internationale standaardzetter dat ook heeft gedaan met de TCFD-aanbevelingen.